

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj min
den külön bejelölésért 50 kr.

1881. Máj. 10. — 1900. Márcz. 22.

Mily különböző két év és nap ez! Pedig mindkettő egy és ugyanazon nő **S t e f á n i a** esküvőjét jegyzi meg. De az első, mint királyi hercegnőt Ausztria császári és Magyarország királyi trónja örököse **R u d o l f** fal; a másik mint minden előjogairól lemondott — ugyszólván egyszerű életkörhöz alkalmazkodóvá átalakult nőt, az ösmagyar nemesből is csak 1897. Október 29-ikén gróffá lett nagylányai és Vásárosnaményi **L ó n y a i** Elemérrel.

Szinte vakító fényű, — országokból álló kettős birodalom népének millióitól már felkeltében üdvözölt nap volt az egyik; enyhe, szelid sugáros tavaszi — csak imént ez a másik. A népek millióinak esdő reményét volt beváltandó amaz; a szívszerelem mindenről lemondó, csupán a kölcsönösség érzésében megszentelt jogát, csendes családi életben valószínű emez.

Mily különbség! . . . Mikor 1881. máj. 19-ken ünnepelte a magyar nemzet, a királyi trónörökös pár Budapesten első megjelenését s az őszinte üdvözlésre **R u d o l f** azokban a becses őszinte és felejthetetlen szavakban válaszolt:

„Örömmel és forró hálával fogadjuk Magyarországot főrendinek és képviselőinek üdvözlését. Mondják meg kérem **k e d v e s n ő m n e v é b e n** is tisztelt küldöiknek, hogy

nagyrabecsült őszinte érzelmeik szívünkben élénk viszhangra találjanak s hogy Magyarország boldogságát legközelebb, legbelsőbb vágyaink közé soroljuk“ . . .

mily, reménye megvalósulásának, várt boldogsága teljesülésének ittásító mámorában uszott ez a nemzet! . . .

Nem is ok nélkül. Hiszen már **R u d o l f** királyfiának, saját, nemzetünkhöz annyiszor megmutatott őszinte vonzalma is jogot adott a legnagyobb várakozáshoz; Stefániával való házasságát pedig éppen bizonyos biztosítéknak tekintettük a valósulásra.

Unokája két kiváló férfiúnak. Az egyik **J ó z s e f N á d o r** éppen a miénk, országunk, nemzetünk új fejlődése megindulásának nemcsak tanuja, hanem hathatós munkása. A másik **I. L i p ó t** — **György Keresztély Frigyes** — a forradalomból kikelt szabad belga nemzet meghívott királya, aki maga csakugyan is a nagyon kis számú **alkotmányos királyok** mintaképe lett, nem kényszerűségből, mert hiszen 1848-ban, a szabadság romboló és teremtő mozgalmának ez örökke nevezetes évében, késznek nyilatkozott lemondani trónjáról, ha népének jóléte és akarata ezt követelné s csak a néphatártalan szeretete tartotta vissza azon — tehát őszintén az alkotmányosság iránti hűségéért s mint ilyenek, nemcsak a belgák, hanem általában a világ szabad, vagy szabadságra törekvő népei

önkéntes tisztelettel adóztak; sőt fejedelmek is keresték bölcs és igazságos tanácsát. Ennek fia **I. L i p ó t**, ha nem is olyan nagy mint atyja, de szünetlenül szigorúan alkotmányos király és a mellett a mi **J ó z s e f** nadorunk leánya — **Mária Henriettának** férje; tehát **Stefánia** már anyai származása — és az élő **József főherceggel** való rokonságánál fogva, ha eredetileg nem magyar lány is, de telve nemzetünk iránti legbecsesubb és közvetlen szeretetté növekvő rokonszenvvel . . . jött hozzánk.

Mily kívánatos uton volt, hogy magyar királyi nővé váljék! . . . Mily iszonyu csapás lehetett rá s lett reánk — királyunkká leendő férjének — tragikus halála. Az a mayerlingi 1889. Jan. 30-ki téli éjszaka, Stefániának a szívért megdermesztette; a mi nemzeti reményességünk zöldelő fáját váratlanul lombfosztotta tette. Stefánia mint magyar királyné iránt ápolott reményünkről végképp le kellett mondanunk!

Ám az imádandó jóságos gondviselés utjai beláthatlanok s eszközei csodálatosak. Miként a természetben a rideg, kihalt tél álmából, tavaszi ébredést és virulást kelt: akként a megdermednek látszó szíve is új életet önt, — a szerelem érzésének újra lánggyújtásával és kárpótlást nyújt kipótolhatatlannak hitt nagy veszteségéért.

De amidőn a szív világának ez az ébredése s az új életboldogság, egyszerű embereknel, természetes és jogos: a tró-

Turin márczius 20.

— A «Debreczen» tárczája. —

Az órák, a napok oly lassan múlnak s az évek ah, oly gyorsan tova repülnek. Ha eszembe jut, hogy már hat éve mult Kossuth halálának, megborzadok. Mennyi hajszálunk, mennyi illúzióink elveszett ez idő alatt, s hány reményünket és barátunkat kísértük ki a temetőbe!

Hat éve már! És én most is úgy emlékszem rá, mintha csak a napokban éltem volna át a turini nagy eseményeket. Sőt, különös dolog, most jobban emlékszem rájuk, mint akkor. Azokban a napokban végtelen kivoltam fáradva s nem tudtam pihenni. Álmos voltam és nem tudtam aludni. Benyomásaim összekuszálódtak, zavarosok voltak s irthon sok ideig tartott, míg a rendes kerékvágásba bele tudtam jönni. Sokszor mondták barátaim: Mikor írod már meg a könyvet a turini négy hétről? A levegőbe bámultam. Mi is történt az alatt a négy hét alatt? — S nem jutott eszembe semmi. Egypár nagy, történelmi jelenet képe megjelent előttem, de az összefüggést létesítő részletekre nem emlékeztem.

Most azonban lassanként minden vissza tudok idézni magam elé.

Márczius elején mentem le, 1894-ben. A déli vasút pályaudvarán találkoztam **Helfy**

Ignácczal. A kis szürke ember csak úgy didergelt hosszú, prémes bundájában s kétségbe volt esve a hosszú ut miatt, mely rája várt. Mert ő is Turinba igyekezett. Köhögött a füsttől s azért kiment a pályaudvar elé, a hol a felesége alamizsnát adott egy öreg koldus asszonynak. **Helfy** né olasz volt, asszony volt s így duplán babonás. Az alamizsnával az ellen biztosította magát, hogy az uton baleset ne érje.

Kora tavasszal, ha dél felé megy az utas, óráról óra megkönnyebbülést érez, mert egyre zöldebb vidék, több virág és balzsamosabb levegő fogadja.

Ezuttal azonban tavol marad tőlem az az érzés s hangulatom annál nyomottabb lesz minél közelebb értem Oszországhoz. Kocsimból csak az udinei vámvizsgálat tudott kialsalni egy pillanatra, de **Mestrenél Velence** állomásánál, eszembe sem jutott egy pillanást vetni arra felé, a merre ködben uszik a lagunák csöndes városa. Itt **Helfy** kékkel, a kik Velencebe mentek pihenni, ebédeltem az állomáson s igen jól emlékszem, hogy **Helfy** valami olasz zöldesleges levesre figyelmeztetett, mely kitűnő volt. Azután robogtam **Vicenza** **Verona**, **Milanon** keresztül tovább **Turin** fele.

Különös érzések rabja voltam. Talán ilyet érezhet a mohamedán hívó, a ki abban a tudatban közeledik **Mekka** felé, hogy ott

látni fogja a prófétát, talán még élve, nagy betegen, talán már halva.

Gyerekkorom óta nevelődött belém **Kossuth** csodás nagysága, a melynek ifju és férfikoromban is föltétlen bámuloja voltam . . . Közeről éreztem zsenijének mindent meghódító hatalmát 1889-ben, a nagy turini zárandoklás alkalmával. S nem tudtam megbékülni azzal a gondolattal, hogy ez a legendás alak is áldozatul essék a természet kérielhetetlen törvényének.

Egyszerűen lebetetlennek tartottam, hogy **Kossuth** meghaljon . . . **Milanoban** egy csomó vörös inges ifju öszlötötte el a vonatot, s hatalmas kardalok közt boros palackokat üritgettek. Tornászok voltak . . . Engem is megkínáltak. Nem fogadtam el, **Megütődés**. **Bocsánatot** kértem s így szóltam:

— Vajjon énekelnének és inoának-e önök, ha **Garibaldi** halálos ágyához mennének?

— Nem, — felelték egyhangulag, — ezt valóban nem tennők.

— Nos, tudják meg, hogy én **Kossuth** **Lajos** halálos ágyához sietek s nincs okom vigadni.

Mély esőnd lett a kupéban s többet egy hangot sem énekeltek. Sőt még beszélgetni is csak halkán beszélgettek. Il generale

nok elfogultsággal terhes légkörében oly természetellenes nehézségekkel jár s másként nem is érhető el, mint a kiváltságokról lemondás nagy áldozatai árán. Ki kell bontakozni abból a magas fulasztó légkörből. Azt mondják: le kell szállnia a királyi lénynek, aki nem királyi lény iránt való szerelemben akar élni. Én azt mondom: felül kell emelkedni az előítéleteken, követni kell szíve sugallatát a természetes és erkölcsi örök, meghamisíthatlan érzést; mert csak az ebből kelő és ebben élő szerelem adhat hamisítlan, valódi boldogságot. A királyoknak ehhez nincs joguk; megfosztják tőle önmagukat rideg, kizárólagos szabályaikkal... s vajmi ritkán is élvezhetik!

Stefánia új ébredő boldogság-érzetét is lenyűgözte az udvari elfogultság. Ki kellett hát szakítania magát belőle, lemondania előjogairól, kiváltságairól. És meg tette!... Boldogság utáni vágya, majdnem évtizedes gyásza után, hatalmasabb volt, mint az udvari szabályok merevsége. Győzött szívérelme, az ész hideg mérlegelésén. Annak nyújtotta kezét, akinek érzelem-ugyanazonosságában még feltalálhatja azt a boldogságot, amit elvesztett; a miről végkép nem mondhatott le; a mire oly képes, érdemes is, mint a milyen jogosult.

Meghozta áldozatát.

De hát a férfi? Amivel a nőnem birt szakitani — azzal meg a fije-gyes szakított, a midőn elhagyta királyokénál ősi családjá majdnem négy-százados hagyományát, kincsét, ősi vallását... áttért a puritán ev. ref. egyház kötelékéből jegyese egyházába, hogy az elfogult lelkek e nagy kérdése, ne legyen akadályozója egyesülhetősöknek. Ez sem kicsinylendő áldozat.

Az egyesülés Miramarében Márcz. 22-én megtörtént csendben, pompa nélkül, a mint illik azokhoz, kik elhagyták

a világ zaját, fényét, hogy egymásban találják fel, mit a világvásáron nem adnak: a szerelem boldogságát; s amint illik ahoz a helyhez, mely szomorú emlékeket kelt, a melynek egykori ura tul a tengereken tragikus halálba ment; egykori asszonya pedig élő-halottá lett... Talán nem is jól választották meg ná-szuknak a helyet; mert bár ez, a természetől gazdagon megáldva, mintegy kínálkozik szerelmi idillre, mégis... mégis: a kastély kertjének fái közt, mintha a szomorú emlékezés hideg szele fujna Queretaro hátsburg vér-áztatta mezejéről; s mintha odahallanék a Bonehoutei kastély*) élő halottjának egy-egy rémes sikoltása, melyben elátkozza a nagyravágyást, a mely őt és általa fér-jét végzetes kalandba csalta.

De talán éppen — azért?...

Mi azt kívánjuk: Legyenek boldogok! Hisz e boldogságért megtették mindenikök a lehető legnagyobbat, — a mit tehettek.

Csak azt óhajtjuk, hogy még egy előítéletlen győzedelmeskedjenek, hogy a mikor Rudolf trónörökös halálával elveszett az a reményünk, hogy Stefánia, örökölt jóságával, magyar királyné és nemzetünk támasza legyen, most a midőn magyar gróffal egyesült szerelmi házasságban: legyen valóban magyar grófné, szívvél-lélekkel és a magyar törvény tiszteletében a mienk... Értjük ez alatt azt, hogy miután Stefánia kilépett a királyi ház kötelékéből, a melyet a ool-gári házasság kötésére nem kötelez a magyar törvény sem: ellenben minden mást — kötelez: tegyék teljessé házasságukat magyar törvény szerint, magyar földön... s legyen ez által bevégzetté Stefániának a magyar nemzethez tartozása!

— a — r.

*) Sarolta Miksa mexikói császár nejeinek lakása Belgiumban, hol mint örültet élő-halottként tengetik.

Debreczen, márczius 26.

A katolikus autonómia. Megbízható forrásból érte-ülünk, hogy a katolikus püspöki kar serényen foglalkozik amaz álláspont megállapításával, melyet a katolikus önkormányzati szervezetre vonatkozólag elfoglalni szándékozik és így semmi kétség nem foroghat felett az iránt, hogy az a feltevés, melyet annak idején némelyek hangoztattak, hogy tudniillik a Horánszky-féle indítvány — melyet a kongresszus elfogadott — a katolikus önkormányzat megállapításának elődázását jelentené, avagy az alatt ez a célzat lappangana: semmi alappal sem bír, sőt ellenkezőleg jogosult az a remény, hogy a püspöki kar megállapodásai a húsveti ünnepek után a 27-es bizottság rendelkezésére bocsátván, azzal a kongresszus ezen bizottsága haladéktalanul foglalkozhatik.

A függ. és 48-as párt Kossuth sirjánál.

A függ. és 48-as Kossuth párt tegnap d. u. testületileg kivonult Kossuth Lajos sirjához a kerepesi temetőbe. A párt tagjai majdnem teljes számban d. u. 3 órakor gyűltek össze a párt helyiségben s innen indultak Kossuth Ferenc vezetésével. A nagy halott sirjánál — mely egész virágerdővé lett az utóbbi napokban — Komjáthy Béla orsz. képviselő mondott szép gondolatoktól áthatott tartalmas beszédet, mely után elhelyezték a siron a pártnak hatalmas babérokoszoruját, melynek nemzetiszínű szalagján a felírás van: »Az orsz. függ. és 48-as párt — Kossuth Lajosnak.« Majd Illies Bálint szavalta el magas szárnyalatu ódáját, melyet itt adunk egész terjedelmében:

«Kossuth szelleméhez.

Csak nem tudunk mi elszakadni tőled,
Hiába rejt itt e sötét verem!
Olybá tekintjük e darabka földet,
Mint tört hajós a zajgó tengeren
Kicsiny szigetjét, mely végső reménye,
Hogy küzdelemmel bár, elérí végre!...
Reménysziget nekünk is e sir itt:
Hogy ránk a sors még szebb jövőt derít!...

Mert nem por az, mit ünnepelni jöttünk,
Bár ennek is szent mindenik szeme;
Mint fényes felhő lebeg itt fölöttünk...
Kossuth apánknak drága szelleme...

Kossuth-ot hírből mind jól ismerték, sőt a lapokból azt is tudták, hogy nagy beteg.

Turinban vagyunk. Micsoda hideg, kellemetlen, szabályos város. Az alpesek hotakart tetői nezeek le rá. Este felhomályu villamos lámpák gyulnak ki utcáin és sápadt, hideg fénybe borítanak mindent.

Hányszor támolyogtam végig ezeken az utcákon, a fáradságtól majdnem összeroskadva, miközben a fagyos szél havat vagdalt a szemem közé, melyet talán a hegyekről sodort le. Sokszor eszembe jutott jó Miksa Kelemen s kurucz társai, kik II. Rákóczy Ferenc haldoklása fölött virrasztottak Rodostóban. Budapestről akkor még csak valami ötven voltunk lent újságírók s vagy Kossuth házában, vagy a fogadóban töltöttük el a napot és az éjszakát. Mindig együtt voltunk s alvásról bizony nem igen volt szó, a nagy izgatottságban, mely két oldalról ostromolt bennünket kemény hullámcseppekkel. Először az érzelmek minden skáláján átmentünk Kossuth házában, másodsor pedig éreztük a nemzet izgatott érdeklődését, mely abban nyilvánult, hogy a nap és az éj minden órájában kaptunk hazulról tudakozódó táviratokat.

Az országnak valami ötven városából a szomorú napok alatt egyenesen hozzám fordultak Turinba s táviratilag kellett felelnem, hogy a kormányzó nem halt meg. Ezenfelül a Budapesti Hirlapnak küldtem ivagy tizenkét táviratot naponként s a laptól sokaptam minden nap tudakozódásokat, uta-

sításokat. Hajnali három-négy órakor juthatunk csak ágyba s nyolcz órakor már talpon voltunk.

Volt Kossuth házában egy nagyon különös alak, egy kissé egoista, érzéketlen, fasult ember, a titkára: Aulich. Szolgálatkés, egyszerű, komoly magaviseletű ember volt. Eről jut eszembe most két furcsa dolog. Egyszer megkértem, hogy ha a kormányzó éjjel rosszul lesz, azonnal jöjjön hozzám a fogadóba, mert éjjelre csak nem maradhatok a házában. Rám nézett hideg, szürke szemével s így felelt:

— Nem lehet az kérem.

— Miért?

— Hát honnan tudjam én azt meg, hogy a kormányzó ur rosszul lett?

Elbámulva néztem rá.

— Ön, a ki a házában lakik?

— Hja kérem, én egészen külön lakom, az udvarban levő másik épületben, egészen külön lépcsővel.

— De ember, kiáltottam, ha Kossuth meghal, azt egy óra múlva az egész világ tudja s ön azt hiszi, hogy nyugodtan fog aludni reggelig, ugyanabban a házában, husz lépésnyire onnan?

Hebegett valamit... Elszigetelt lakásról, a zajról, mely oda nem hat föl... Ott hagytam. De közös elhatározással be szállásoltunk hozzá egy újságíró, a ki az éjjel az Aulich kanapéján halt s kötelessége volt minket fogadóbeli lakásunkon fölkelteni,

ha a nagy beteg állapota veletlenül rosszra fordulna.

Nehéz, szomorú foglalkozás, de hát a hivatással jár... s valahányszor éjjel után egy órakor utolsó táviratomat a hivatalba vittem, eszembe jutott otthon a híreket vizsgálójtott lelegzetel leső nemzet, az a sok-sok ezer ember, a ki őt óra múlva Budapesten ezt a táviratomat olvasva... az a még több ezer, a ki az ország minden részében várja: mohón falja... s ilyenkor érezttem, hogy mi szerény kis csapat ott lent az egész nemzetet képviseljük, mikor lehajolt fejjel Kossuthnak szagattott, lázas lélegzetét hallgatjuk... és nyugtalan szívünk dobogását figyeljük.

A másik jelenetnek, mely eszembe jut, szintén Aulich titkár ur volt a hőse. Márczius 20-an, Kossuth halála napján, este nyolcz órakor a háznál, az ebédőbe voltunk összegyűlve. Középtűt az asztal meg volt terítve, de az este a családból senki sem ült hozzá. Egyszer csak jött a titkár ur, világos szürke rubában, kinyit egy pár üveg bort, kínálgat bennünket s hangos szóval széles magyarázatokba bocsátkozik, hogy a kormányzó ur mifele borokat szokott inni, melyik volt a kedvence, honnan szoktak neki hazai borokat küldeni. Mikor látta, hogy nem kell senkinek, sem bor, sem magyarázat — a cselédséggel kezdett zsörtölöni, hogy miért késik a vacsora, micsoda dolog ez, hiszen már nyolcz óra van. Az ujjaim görcsösen vonaglottak. Szerettem volna ezt az embert

S az eszme, mely mintha tűzkéve volna,
A sir mélyéből lángját égre szórja,
Mint szebb jövődnök hajnal sugarát —
Es bevilágít kunyhót, palotát.

E szellem ül itt . . . virrasztgatva népet,
Mely a közönyben már-már elalélt . . .
Hitét, reményét foszlányokra tépték,
S körötte minden, minden oly setét!
Egy csillagfény ragyog csupán felette,
Az éj ködében óva és vezetve,
Hogy meg ne fojtja a lidércnyomás . . .
Te vagy e fény oh szellemóriás!

Mint lángoló tűzoszlop a sötétben,
E sirhoz minket e szellem vezet . . .
Ez tartja bennünk nyomró-nyomra ébren,
Nagy szíved a miér: annyit vérezett,
S az élet utját miért végig küzdted,
Hogy nemzetednek homlokára tűzhesd
A függetlenség koszoruját, melynek
Minden virága véresóben termelt.

Oh Nemzetem! ki egykor annyi könnyet
Hoztal e sirra, hadd nyugodni ót,
Ha elveit sivar, rideg közönynek
Sirjába dobtad s vele jobb jövőd!
Ha lépni nem mersz a dicső nyomába,
Mert szolgáltság hajt s alá igába;
És csüggyve vágyad hitvány rendjelen:
Az ós babérfa rád szégyent terem!

Dicsőült szellem! Szálj te is sirodba,
Há méltatlan reád a nemzedék!
De nem! De nem! . . . órcsillagul ragyogva,
Csak tartsad ébren nemzeted szívét!
A mig ki nem tör, mint az Etna lángja,
Egy büszke fényvel lángoló sugarba:
S dicsősége befesti az eget! . . .
Bizzál oh népem! . . . a nap közeleg!

A poema mély benyomást keltett a hallgatókban, mely több száz óre rugott. Ezután Polczner Jenő orsz. képviselő tette le a sirra a szegedi függetlenségi párt koszoruját rövid beszéd kíséretében. A koszoru szalagján e felírás áll: »A szegedi függetlenségi párt Kossuth Lajosnak. Végül Csorvássy István a nagyszalontai függetlenségi párt elnöke tette le a pártja koszoruját néhány kegyeletesszó után. Az est közelgett már, mire a képviselők eltavoztak a sirról.

Kossuth sirjánál az egyetemi ifjuság.

Az egyetemi ifjuság vasárnap d. e. kegyeletos ünneppel ülte meg Kossuth L.

megfojtani, a ki e pillanatban gy megröndítőtáblót képviselte a köznap életet, mely a maga érzékletlen brutálisával rohant tovább, eszik, iszik, szeret, gyűlö, nem törődve az emberi nem egyik legnagyobbb lángszellemének végső lobbanásaival. Ezt ábrázolta ez a jelenet, a mint tíz lépésnyire a haldokló Kossuth-tól, a tikár lármázva követeli a maga vacsoráját.

Szegény Aulich, nem is kárhoztatom érte, ő egy normális földlakó, nem is sejtette, hogy mit csélekszik. Sőt menségét talalom abban, hogy ő évek óta Kossuth mellett élt, dolgozott; elvesztette a mértékét Kossuth nagyságának; ő előtte a kormányzó princípális volt, a ki minden hónap elsején fizetést adott neki.

A mint visszagondolok a multba, eszembe jut Kossuth holttestének hazabozatata. A részlet, mikor Udinénél az olasz határra érkezünk. A vonat egy határhid olasz végénél áll meg, tavaszi napnyugtakor, úgy emlékszem, márczius harminczadikán. Kossuth Ferencz, magras daliás alakja leszállt a vonatról, lassu léptekkel egy dombra ment, levette a kalapját s défelé fordult, hol az olasz sikság terült el a hunyó nap sárga fényében uszva, Sokáig nézett a messzeségbe, mintha ő maga is bucsuznék ifjúkori emlékeitől és férfikora első küzdelmeitől, azután rezgő hangon egy remek beszédet mondott, melynek első mondrta ez volt:

Isten veled Kossuth Lajos második házája,

j o s e m l é k é t. A feldisztatott sárnál az ünnepélyt Bernárd Agost orvostanhallgató szaválata nyitotta meg. Ezután Brázovay Kálmán joghallgató lelkes beszédben ostorozta az osztrakokat. Ezután Zöldi Dezső gyógyszerésztanhallgató és Mószer Ferencz tartottak tartalmas beszédeket. Ezután a Kossuth nőa éneklése közben szétoszlott a nagy közönség.

A képviselőház ülése.

A szombati — Márcz. 24. — ülést Perczel D. elnök nyitotta meg s az előző napi ülés jkvének hitelesítése után, több feliratot mutatott be, nevezetesen bemutatta, Komárom-Eztergom városok, és Sopron vármegye feliratait az iránt, hogy a tűzoltó-intézmény fenntartásához, az érdekelt biztosító intézetek is járuljanak. Bemutatta Esztergom és Zemplén vármegyék feliratait, a fillokszera-pusztította szőlők újraültetését előmozdító újabb kedvezmények iránt; ismét Sopron és Zemplén megyék feliratait a borital-adó leszállítása érdekében s az olasz-bor-vám felemeléséért s Aradváros feliratát a pálinkavás korlátozása végett; azt pedig Dedovics György jegyző jelentette be, hogy Visontai Soma az 1874. XXIV. t. cz. módosítása tárgyában indítványt jegyzett be.

Ekkor tértek át a napirendre, és pedig elsőben: »a közügyi kiadásokhoz való hozzájárulás arányának megállapítása céljából kiküldendő orsz. bizottság képviselőházi 10 tagjának megválasztására.»

Elnök elrendelte a névszerinti szavazást s míg a szavazólapok szerint az eredményt összeállították is, folytatták az igazsáügyi tarcza költségvetésének tárgyalását. — Minthogy pedig szólasra senki sem volt feljegyezve, mindjárt Plósz Sándor igazsáügyi miniszter szólbattott s az ő beszédje oly programot mutatott be, hogy azt lehet mondani, jó napot csinált vele magának, de a Háznak is. Az igazsáügyi terén felmutatott hiányok fontos érdekű pótlását igéri meg ez a program. A polgári törvények önyv elkészítése sürögös, tehát munkában van s még a nyéron bírálat alá bocsátja a tervezetet. Így a polgári perrendtartás is, a községi bírói és tüzsdai bírói hatóság szakkörökre való szorításával való szabályozása. A telek önyvi hiányok pótlása. A büntetőnóvelés kiterjesztése a család és leány-kereskedés

. . . Azután újra beszálltunk és a vashidon dübörögve mentünk át Ausztriába. Mikor Cormonsban leugrottam a vonatról, az osztrák zsendár torkon ragadott, Tovább, tovább! . . .

A magyar határra hajnalhasadtakor érkezünk. A vonat itt is megállt. Harmincznegyven parasztember közeledett levett kalppal és összetett kézzel, mely láthatólag remegett . . .

És még mire emlékszem? Arra, hogy Balaton-Szent-Györgytől Fonyódig a nép a vasuti sin mellett térdelt és imádkozott, Sápadtan, megdőbvenve néztük egymásra, csak ekkor jöttünk rá, hogy a magyar nép szívében micsoda helyet oglalt el Kossuth. Mi fogja ezt az ürt bétölténi? Mi lesz a kurucz legendakból, elkőözvén az utolsó hős? . . .

. . . Márczius 20-kán körülőntem és kerestem a mauzoieumat, a szobrárt. Csak az összegyűjtött százezreket láttam. Jó. Csaladják meg Erzsébet királyné szobrárt. Helyes. Da az ég szerelmére mondják meg, mit csinálnak a nyolcz éves fiammal, mert valahányszor sétálni viszem, mindig kérdi, hogy hol a Kossuth-s obor. Jól tudom, hogy önyök mit mondanak. Ez . . . Majd az ön nyolcz éves fiának a nyolcz éves fia fogja ezt még kérdezni az apjától.

Mit mondanak Bánk-bánban? Aludjunk. Jó éjszakát.

Rákosi Viktor.

gyökere kiirtására, a midőn ezek ocsmány büntetésétől nem fognak oly könnyen megmenekedhetni, mint eddig. A büntető perrendtartaz kapcsán azon hitének ad kifejezést, hogy kuria esküdszékek verdiktjét, ellenkező itélet-hozással nem fogja megváltoztatni, ha mégis intézkedni fog, hogy a törvény valódi értelme érvényesüljön. — Az igazságügyi személyes anyagi helyzetének javítása, gondját képezi. Az állami önállóság által megkivánt viszonyosság kérdését is szabályozni fogja.

Ezzel az általános vita veget is ért. A részleteknél sem időztek nagyon sokáig. Komjáthy akuriana, a ki-egítő bírói intézményt nem látja már csak a bírói tekintélyyei sem megegyeztethetőnek.

Polónyi törvényjavaslattal kíván ezen segíteni. Plósz belátja a visszasszátot de a viszonyok miatt az intézményen most még nem lehet segíteni.

A kir. törvényszékek és bíróságok tételénél Komjáthy kéri Ungvárnak megadni a löle elvett tsvéket. A tokaji bíróságot Bernáth Béla, a kecskeméti bírósági személyzet lakber jutaléka emeléséért Nagy Mihály emelt szót.

A többi tételek megszavazásának gyorsaságára tehát az igazságügyi költségvetés befejezésére is nagy befolyással volt Plósz beszéde. Végén is kijutott számára az éjenzésből.

Elnök most kihirdette a kvótabizottság felett való szavazás eredményét. Megválasztattak: Gr. Apponyi Albert, Csáky Albin gróf, Falk Miksa, Láng L., Matlekovics Sandor, Tisza Kálmán, Tomasics Pál, Horánszky N., Pulszky Agost és Buzáth Ferencz.

A kvóta emeléséhez tehát megvan az engedelmes személyzet, úgy ahogy volt, csak Zichy gr. helyett Buzáth F. néppárti; de a ki ugyanazon elvet képviseli, mint elődje.

A mai napirendre a honv. tarcza költségvetését kitűzve az elnök — az ülést 1 ó. 10 perckor be is zárta.

KÜLFÖLD.

Orosz-birodalom. A Pétervárot felállítandó k a t h o l i k u s e r s e k s é g ügye, mint egy pétervári téhlivatalos távirat jelenti, igen jól áll. Csarikov orosz miniszter-rezidens és a Vatikán közt folyó tárgyalásnak nemsokára meg van az eredneye úgy, hogy már legközelebb írásba foglalják az egyezményt. A pétervári érseken kívül meg két katolikus püspököt is kineveznek Oroszországban.

Bulgária. Szófiában nagy az elkeseredés Ferdinand fejedelem ellen. A minap több panaszküldöttség jelentkezett kihallgatásra a fejedelemtől, hogy a tizedadó törvény fölfüggesztését kérje s Ferdinand nem is fogadta a küldöttségeket.

A háboru.

A burok pacifikálása, nem megy oly könnyen és nemis haladt előre úgy, a mint azt Roberts és délafrikai tudósítások nyomán — angol lapok szeretnék elhitetni.

Az angol hadseregnek csak Bloemfonteinig való előnyomulása is annyira megviselte a lovasság lovait s igavonó állatait, hogy fel kell cserélniök s miután Délafrikai gyaratáinak e tekintetben lehető képességét már egészen kimerítették: Európából vagy más földrészből kell ezeket pótolniok, a mi pedig különösen időt követel s a tengeri szállításban sok állat el is pusztul s majdnem annyira lezyengül, mint azok, a melyeknek felváltására szolgálnának. Az élelmi szerek beszerzése is sok nehézséggel van öszszekötve.

A G a t a c h e tábornok megveretését csak tagadni akarják, de ellenbizonyítékkal nem tudnak élni. Ilyennek tekinthető a Mafeking felszabadítására intézett hadjárata Kitchener pasának. Micsoda ellentmondás van ugyanis e londoni márcz. 24-iki táviratban. Kitchener megerősítette a lovasságát és vissza fog térni Robertshez. Ehez megadja a magyarázat

kulcsát az a másik ugyanonnan s ugyanazon idejü másik távirat: „Itt — Londonban — nagy visszatetszést kelt, hogy Robert s nem küldött erősebb csapatot Mafekingbe s ebből azt következtetik, hogy Bloemfontein körüli még sem olyan rózsásak a viszonyok, mint jelentették.“

A burok parifikálása tehát még sok időbe sok angol vérbe és pénzbe fog kerülni, ha ugyan bekövetkeznék. Ezt azonban nemcsak a burok szívós ellenállása és ismeretes vitésége teszi kétségessé, hanem azon komplikációk is, a melyeket az angol kormány csinál s a mikkel a nagyhatalmakat közbeszólásra hivhatja ki. Ilyen a Delegoa kérdés. Az angolok ugyanis minden körülmények közt megakarják szerezni a Delegoa öböl s hir szerint ez sikerülni fog nekik. Kérdés azonban, hogy mit szól ehhez Franciaország és Németország, mely közvetlenül van a kérdésben érdekelve.

Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a bur függetlenség iránti rokonszenv, habár a hatalmak merev tartást mutatnak is, nem apad, hanem inkább terjed. Még az olasz kamara szombati ülésén P a i s képviselő is behozta ezt. Megkérdezte, hogy a kormány most, — mikor Anglia hadi prestigeje Dél-Afrikában helyreállt, nem tartana-e czélszerűnek, hogy Olaszország felajánlja közbejárását a hadviselő feleknek. És habár Visconti Venosta külügyminiszter ismételte a kamarában tett korábbi kijelentését és hozzátette, hogy az angol kormány legutóbbi nyilatkozata, a mely szerint nem hajlandó valamely hatalmasság közvetítését elfogadni, csak megerősíti azt a föltételest, hogy e tekintetben minden diplomáciai akció hiábavaló volna: mégis látszik, hogy ez az ügy napirenden tartja magát.

Távirat.

Budapest: (érk. d. e. 11 órakor) O l d e n b u r g nagyhercegnő ma egy fiút és egy leányt szült s a szülésbe belehalt.

Lovassy Andor Transzválbamegy.

Debreczen, márcz. 26.

A kis püspök szerencsés nyerőjéről szól az ének, a ki jimmár két babér koszorúval és 800 koronával megrakodva, a tordai vármegye házában intézi a megye dolgát.

Ki hitte volna, hogy a derek vigjáték író nemcsak a színpad, de a csatatér babérajaira is vágyik.

Pedig úgy van Lovassy Andor Transzválbába készül, s ha még nem késő, harcolni fog a derek burok szabadságáért. Hogy ez történelmi tény azt okmányal is igazolni tudjuk.

Emlékezhetnek rá olvasóink, hogy lapunk szombati számában egy levelet közöltünk Salamon Julia tordai asszonyságtól. A derek hölgy e levélben felmondja április hótól kezdve, az előfizetést azzal az indoklással, hogy fivérével együtt a burokhoz megyen harcolni.

Természetes dolog, hogy a derek hölgy levele élénk viszhangot keltett szerkesztőségünkben. Rokonszenves sorok kíséretében közöltük a levelet s jó utat kívántunk a derek testvérpárnak.

Kiderült azonban a Lovassy tiszteletére rendezett vacsorán az igazság.

Mikor már a hangulat emelkedett, — Lovassy nevetve beszélt el, milyen érdekes levelet intézett ő a Debreczen szerkesztőségéhez.

A Debreczen-t két hónapon keresztül küldette Tordára, a Telegdy pályázat moz-

galmáról óhajtván értesülni. Mikor azonban megtudta, hogy a díjat ő nyerte meg, szerette volna felmondani az előfizetést.

Erre találta ki azt a furfangos históriát. Salamon Julia nevében levelet íratott, elbucszott tőlünk, meg a kiadóhivataltól a transzváli ut elött.

Mikor a furfang kiderült, lapunk egyik munkatársa meginterjúvolta a Telegdy pályázat nyertesét, s interjúja után azt a kérését fejezte ki, hogy váltsa he mégis szavát s menjen el Transzválbába.

L o v a s s y gondolkodott a kérésen, végre is azt a feleletet adta, hogy tekintettel Tordavármegye közigazgatására, a kérést most nem teljesítheti, azonban a bur népeletből merített tárgyú vigjátékot szívesen ír.

Es ki tudja, 4 ezteendő múlva nem nyeri-e meg vele ismét a Telegdy pályadíjját?

A braganzai herceg Kolozsváron.

(A különvontat históriája.)

Debreczen, márcz. 23.

F e r e n c z József braganzai herceg tudvalevőleg a városunkban állomásozó Vilmos huszároknál hadnagyi rangban szolgál. Alig öt hónapja van Debreczenben s már is nagyon megkedvelte e várost s a magyar nyelvet. Külön tanárja van, kitől nagy élvezettel s kedvvel igyekszik a magyar nyelvet megtanulni. De nemcsak a magyar nyelvet s nemzeti szokasainkat kedveli, hanem a magyar arisztokráciát is.

Bölny József a kolozsvári nemzeti színház intendansa meghívta a herceget nevelt leányának B ö l ö n y Duczinak br. Wesselényi Ferenczel való eljegyzésére.

A herceg e meghívást elfogadta s szombaton délután a kolozsvári személyvonattal az eljegyzésre akart utazni. A vonatról azonban lekéselt, s miután okvetlenül ott akart lenni az eljegyzésen, visszahajtatott a „Biká“-ba, onnan a vasuti üzletvezetőséghez k ü l ö n v o n a t felszereléséért telefonált, majd Kolozsvárra megsürgönyözte az esetét. Fel óra múlva lefizette a különvontat járó 800 f o r i n t o t a vasuti üzletvezető asztalára, s kedvelt szolgálja kíséretében csakhamar Kolozsvár felé robogott s mint Kolozsvárról ma reggel kapott levél jelenti, szerencsésen oda is érkezett, az eljegyzésen, melyen az erdélyi arisztokrácia csaknem teljes számmal ott volt, magyaros jó kedvre mulatott.

(h.)

H I R E K .

A Csokonai-kör diszülése.

A csokonai kör szombat este 5 órakor tartotta meg diszülését a városháza nagytermében. A diszülést o Kör Telegdy K. László emlékeztetének szentelte, abból az alkalmából, hogy az általa tett alapítvány értelmében pályázatot hirdetett egy — legalább kétfelvontásos — társadalmi vagy irodalmi tárgyú vigjátékra s a pályanyertes művet szombat este adták elő.

A diszülést, amelyen előkelő közönség jelent meg Gáresi Kálmán a kör elnöke nyitotta meg. Kegyeletes szavakkal emlékezik meg Telegdy K. Lászlóról, majd vázolt röviden a színészet multját s önérzettel mutatott rá arra, hogy míg az ország más részeiben

egyek bőkezű mánások és vármegyék, addig nálunk már 1860-ban a városi tanács s a nagy közönség isrtotta fenn a színészetet.

Gulyás István dr., a bíráló-bizottság előadója olvasta fel aztán a kör által hirdett színműpályázat eredményéről szóló jelentést. A pályázatra összesen 47 dolgozat érkezett be. A 800 koronás pályadíjra „A kis püspök“ című vigjátékot tartották érdemesnek szerzője Lovassy Andor. (Éljenezés.)

Géresy Kálmán azután átujtotta a jelenlevő szerzőnek a pályadíjat.

A diszülés a szerző életével ért véget.

* **Egy kis változatosság.** A debreczeni hírlapkiadók egy kis változatossággal akarják gyönyörködtetni olvasóikat. A Debreczeni Ellenőr, mely rövid idő előtt új birtokosaiban bizva vérmes reményekkel változott reggeli lapra, most kijelenti, hogy déli lap lesz. A Debreczeni Hírlap újabb csendes vegetációja közepette, szinten nagy gondolatot érlelt meg magában: Ne hogy Than Gyula végképp elbizza magát konkurrenzia hiányában: felsap reggeli lapnak. A gondolatot tett követés ma már a »korán reggeli órákban« jelent meg. Lapunk ellenben, a »Debreczen«, e kapkodásokkal szemben a konservatív iránynak hódolva, megjelenési idejét újabb terminushoz nem köti s megjelenik akkor, és akként, a mikor és a mint eddig is megjelent. Az igazat megvalva jobbat, ha akarna sem tehetne. A közönség reggelire kapja a Debreczeni Hírlapot, Debreczeni Ujságot, ebédre kapja a Debreczeni Elenőrt, vacsorára kapja a fővárosi lapokat, minthogy pedig legkellemesebb oszonoajánal értesülni a nap eseményéről, azért a »Debreczen« úgy jelenik meg, hogy d. u. 4 órakor mindenki elolvashassa azt. Szóval a debreczeni közönség a mi a hír szolgálatot illeti, nem panaszkodhatik.

* **A honvédelmi m. kir. miniszterium-**tól leérkeztek a különböző katonai tanintézetekben az 1900/1901 iskolai év kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények, melyekre a közönség figyelmét midőn felhívjuk, egyszersmind tudatjuk, hogy az említett pályázati hirdetmények a debreczeni tanintézetek igazgatóságainál vagy pedig a város katonai és illetőségi ügyosztályánál meglekinthetők. Utóbbi helyen a szükséges felvilágosítás eseleleg uba igazítás is készségesen megadatik. Pályázni lehet a fumei csász. és kir. hadtengerészeti akadémiába, a hadsereg katonai nevelő és képző intézetébe, nevezetesen: alreáliskolákba, a bécsui helyi Terézia és a bécsi műszaki akadémiába, végül pedig a honvédségi tanintézetek közül a hoovéd főreáliskolába és a honvéd Ludovik-akadémiába. Mindezen tanintézetekben magyar állami és magán alapítványi, továbbá fel és egész fizetéses helyek lesznek betöltendők. Ez alkalommal a közönség figyelmét különösen felhívják a honvéd főreáliseolában betöltendő két — andaházi Sziágyi Mihály fele — alapítványi helyre, melyre debreczeni református polgárok fia; továbbá a Ludovika akadémiában betöltendő Debreczen város egy alapítványi helyére, mely utóbbira első sorban debreczeni, másodsorban más magyarországi illetőségű magyar állam polgárok pályázhatnak. Mindket alapítványi helyekre a pályázati hirdetményben körvonalozott módon megszerkesztett és felszerelt kérvények Debreczen város tanácsához legkésőbb folyó évi május 5-éig anynyival is inkább benyújtandók, mivel későbbben beérkezett — valamint kellőleg fel nem szerelt folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

* **Értekezlet az öreg honvédek se-
gélyezése ügyében** Fontos és hazafias ügyet tárgyalt a múlt héten Budapesten a Kossuth Lajos asztaltársaság, Lakatos Miklós orsz. képviselő, 48/49-es honvéd vezetője alatt. A gyűlésen a nemzet egykori daliáinak, az öreg honvédeknek méltó ellátása, megbecsülése és a nyomortól és a nélkülözésektől való megmentése, K u s z k ó István az országos

erekllyemuseum óre rámutat arra az igazságtalanságra, melyet az öreg honvédek szenvednek. A ki elég szerencsés párfogói segítségével bejutni a menházba, annak teljes ellátásával szemben mily mostoha a sorsa annak a sok ezernek, kik 3 frt havi ellátásból kénytelenek tegegni életüket. Rámutat arra, hogy Kolozsvárt az Erzsébet-agházban és a városi szegények házában 15-20 városi szegény nyer ellátást a 3 frt nyugdíj mellett. Azonkívül a város hazafias ünnepek alkalmával megvendégli, a polgárság pedig öltözetről, lakomáról gondoskodik időközönként. Temesvár város hazafias polgársága is kimondotta Telbisz polgármester előkelté alatt, hogy minden temesvári illetőségű honvéd ellátásáról a város gondoskodik. Általános helyeslés mellett indítványozza, hogy a törvény hatóságok figyelme hívasse k fel a kolozsvári és temesvári példák követésére, azonkívül az elnököt arra kéri, hogy zokott buzgalomával a kormány és országgyűlésnél eszközölje ki, hogy minden honvéd napi ellátása 30 kr. lenne. Krivácsy J. ezredes mindenben helyesli a javaslatot. Gr. Kreith Béla óhajtaná, hogy a honvédek ingyen utazást nyerjenek minden vonalon. Amerika az őslakóit minden vonalon ingyen szállítja. Klein Pál, a bpesti jótékony azítársaságok közp. elnöke felemlíti, hogy csak a Budavár alatt küzdött katonák közül 400-an szenvednek a legnagyobb nyomorban. Gyűjtést indítványoz. Lakatos elnök kijelenti, hogy minden lehet megtesznek a bajtársak érdekében.

* **A debreczeni kereskedelmi csarnok és a hazai ipar.** Ahoz az általános mozgalmhoz, mely a magyar ipar pártolását és egyedüli fejlesztését tűzte ki célul, kötelező ígéretekkel mind többen csatlakoznak. Így szombaton este a kereskedelmi „Csarnok”-ban is 65 meghívott debreczeni nagykereskedő gyűlt egybe, hogy a hazai ipar fejlesztésének mikénti keresztülviteléről tanácskozzanak. Az értekezlet, melyen Mayer Emil elnököt, dr. Löfkovits Márton titkár indítványára azt határozta, hogy szűkebb körű 24 tagból álló bizottságot fog kiküldeni, mely bizottság a kérdés tüzetes tanulmányozása után, részletes indítványt nyújtson be az értekezlet elé. Evvel az értekezlet véget ért.

* **A debreczeni telefon állami kezelésben.** A debreczeni telefon hálózat, a mely eddig dr. Balkányi Miklós tulajdona volt, e hó 24-től kezdve állami kezelésbe ment át. Az átvétel napján a volt tulajdonos a következő körlevelet bocsátotta ki:

A kereskedelemügyi miniszter ur ón azyméltósága f. hó 7-ikén kelt rendeletével a debreczeni távbeszélő hálózatnak állami kezelésbe való átvételét olrendelvéen, a debreczeni távbeszélő hálózat, a melyet 12 év előtt a város és lakosság lelkes támogatása mellett a kezdet rendkívüli nehézségeinek leküzdésével megalkottam, a mai nappal állami kezelésbe megy át.

Midőn erről t. czímet értesitem és a távbeszélő intézmény támogatásáért hálás köszönetemet kifejezem, maradok kiváló tiszteletem kifejezése mellett

Debreczen, 1900. márczius 25-én.

alázatos szolgálója

Dr. Balkányi Miklós.

A telefon központot ideiglenesen Papp Lajos burgundia utcza házában helyezték el, ha azonban a hálózat átalakítása teljesen elkészül, a központ a posta épületében lesz. — A telefon-központ éjjelnappal rendelkezésre áll a közönségnek. Az előfizetési díj a régi marad, hivataloknak, hatóságoknak 60, magánosoknak 120, egyesületeknek, vendéglősöknek s más nyilvános jellegű helyiségeknek

pedig 180 korona egy esztendőre. A központon nyilvános távbeszélő állomás lesz amit bárki — tehát nem előfizető is — igénybe vehet. Ötpercznyi beszélgetés díja 20 fillér.

* **Az István malom közgyűlése.** A debreczeni „István-gőzmalom” társulat évi rendes közgyűlését tegnap délelőtt tíz órakor tartotta meg a tagok élénk részvételével a Kereskedelmi-Akadémia dísztermében. A közgyűlésen Sesztina Lajos elnököt, jegyző: Dr. Irinyi ügyvéd. Elnök az igazgatóság által előterjesztett múlt évi mérleget és az arra vonatkozó igazgatósági jelentést olvastak fel. Ezután a felügyelő bizottság jelentése következett a mérleg megvizsgálásáról. E jelentéseket a közgyűlés egyhangulag elfogadta és a felmentvényt megadta. Ket kilépő igazgatósági tag, Zádor Lajos és Mayer Emi helyét a megjelölt szavazás után ismét a kilépettekkel töltötték be. Az igazgatósági jelentés szerint a múlt év nem sorozható a szerencsés üzleti évek közé, amennyiben az év első felében az az üzemet kénytelenek voltak megsorítani, a mit a buza és a lisztárak között fennállott aránytalanság idézett elő. Mindazonáltal az eredmény 150 327 korona 60 fillér tisztán hasznos tünnet fel. A részvény után husz korona osztalék adatik a 29. számú szelvény ellenében. A szelvény bevaltható a társulat pénztárában és a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi banknál, valamint Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

* **Vasvillával a rendőrré.** Magy Mihálynak nagy volt az ő büne. Tegnap este megszállta a virtus és bevérte a Kohn Manó ablakait. Ezért aztán rendőrfogta kérdőre, de Nagy Mihály beugrott a ház udvarára, vasvillát ragadott s azzal támadt a rendőrré. Mikor látta hogy a rendőr ettől a hármnas vilórtól sem ijed meg. ő menekült az istállóba. A rendőr pedig társáért sietett, hogy a heves vérű kocsis legényt a rendőrséghez kísérje. Mikor visszatértek, már a kaput be elzárta előttük. Nem maradt egyéb hátra a hivatalos jelentésnél, a melynek következményeit a hatóság embereivel szemben elkövetett erőszakoskodása miatt nem viszi el szárazon Nagy Mihály.

* **Bösszörményi küldöttség a földmiv. miniszternél.** H.-Bösszörményből vásárnap egy három tagú küldöttség utazott fel Budapestre Darányi miniszterhez, hogy a pródi tagosítás után kiosztott földeknek telekkönyveztetését kérjék. A küldöttség tagjai voltak: Fejsz Ferencz, Botos Gábor és Cs. Totk Sándor. A kihallgatás kedves volt. A miniszter a legszívesebben fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a kérelem tárgyában minél hamarabb s igazságosan fog intézkedni.

* **Majláth Béla meghalt.** A magyar tudós világnak gyászja van: meghalt Majláth Béla, a Nemzeti Muzéum nyugalmazott könyvtári óra, az Akadémia tagja. A qatvankilenc esztendő óreg ur már régóta betegen feküdt, Rákoson a hol szombaton örök álmra hunyta le szemét. A főváros tanácsulése sírhelyett szavazott meg érdemei elismerésül Majláth Béla számára.

* **Influenza járvány Kolozsvárott.** — Kolozsvárott óriási mértékben elterjedt az influenza járvány. Több iskolát már napokkal ezelőtt bezártak, a betegség azonban egyre jobban terjedt úgy, hogy szombaton hatósági intézkedés folytán a színházat is bezárták. A társulat tagjai közül igen sokan betegen fekszenek. A betegek száma 9-1000. Este 9 óra után alig lehet embert találni az utcákon a vendéglők és kávéházak üresen. —

A hatóságok a legmesszebb menő intézkedéseket megtették, hogy a betegség ne terjedjen, de úgy látszik eredmény nélkül.

* **Gyászjelentés.** A hajdu-bösszörményev. ref. egyháztanács a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy szeretett lelkészpásztor, a kiváló egyházi történész, tudós és jeles szónok Nagytiszteletű Békóczy János egyházmegyei tanácsbíró, levéltárnok, egyházkerületi képviselő, ay egyb. ker. tanügy. bizottság tagja. élete 66-ik, buzgó lelkipásztorokodásának 34-ik évében, f. 1900. év márczius 24-én, éjjel 1 órakor, rövid szenvedés után jobb létre szenderült. A megboldogult hűlt tette meifolyó hó 25-án, délelőtt 10 órakor, a Kossuth-téri templomban tartandó ima után fognak a keleti temetőben az örök nyugalomnak átadatni. H.-Bösszörmény, 1900. márc. 24-n. Az egyháztanács. Áldás legyen emlékezetén.

* **Leégett gőzmalom.** Kemezséről tudósít levelezők, hogy szombaton a Verpecz Bálut-féle gőz- és olajmalom kigyuladt és teljesen elpusztult. A kár több mint 30 000 korona.

* **Az osztálysorsjáték főnyereményének nyertesei.** Nagy szerencse érte dr. Herman Adolf bajai ügyvédet. Az osztálysorsjáték húzásán a 76062. sz. sorsjeggyel megnyerte a 4000 000 koronás főnyeremény felét. A kihuzott sorsjegynek ugyanis csak fele része volt Hermané, a másik felét egy szabadkai vasutasokból álló társaság vette meg. — A főnyereménynek másik fele tehát ezekre esik. Már felutazott Bp-stra, hogy fölvegye a 200 ezer koronát.

Színház.

A kis püspök.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Lovassy Andor. A debreczeni Csokonai kör Telegdy Kovács László alapítványából 800 koronával jutalmazott pályamű. Debreczenben először került színre e hó 24-én.

A Telegdy-féle alapítvány története s célja ismeretes olvasóink előtt. Egész estét betöltő társadalmi, irodalmi könnyebb fajtájú színművek, op-rett szövegek jutalmazására szánta az érdemes alapító. Most társadalmi, vagy irodalmi és vigjáték volt mint legelső pályakérdés kitűzve s a nemes ambíció a 800 korona díjjal kapcsolatos anyagi s erkölcsi elismerés nem kevesebb, mint 47 színdarabnak adott életet, melyek tulnyomó része a titkos drámaírók szárnypróbálgatásainál nem egyéb, de 13 mégis kisebb-nagyobb mértékben figyelmet keltett. Ezek közül a bíráló bizottság egyhangú ítélete a „Kis püspököt” tartotta a teljes jutalomra érdemesnek s a jelleg levél felbontása után kitűnt, hogy a megdicsért s megaranyozott ferfi Lovassy Andor, Torda-Aranyos vármegye főjegyzője, volt n. várad, később bpesti hírlapíró.

A darab meséje ismert motivumokon nyugszik, s külsőleg, de csakis külsőleg hasonlít „Az igmándi kis pap”-hoz, mert ott is papnak adnak a szülők egy olyan fiút, kinek semmi hajlama sincs e pályára, mindkettő szerelmes, csak hogy Berczik darabjában a szent rajongás a szülők indítója, itt pedig a tulzó vallásosságot csak mellesken látjuk felcsillámlani, a valódi ok az elszegényedett uri család vagyoni helyzetének a felemelése. A darab meséje: Kercsedő László alispán, egy alapjában véve igen jó ember, akit azonban nagyravágyó felesége, sz. Bobróczy Katalin bárónő tart pórzon s esztelen fényűzésével már a tönk szélére is juttatott: de azért a cselekmény kezdetekor is Szklenőc fürdőben időznek, mert az anya leányát, Margitot egy Macek nevű szédelgő, de általa gazdagnak hitt grófhöz akarja nőli adni. — Csak hogy Margit Ortics Tibort szereti meg, egy Bach-korszakbeli nyugalmazott méltóságos ur derék katona fia. Az Ortics-lány, Mariska pedig a szülei látogatására a fürdőbe érkezett kispapot, Kercsedő Jánost. A nagyravágyó anya s fanatikus és nemkevésbé nagyravágyó kanonok-nagyhácsi minderről hallani sem akarnak, s az óreg Orticsot, midőn Margit

kezet megkéri, elutasítják. A kispap addig is míg a szemináriumba vissza kerül, Miska inas ellenőrzése alá adódik, míg Margitot Kercsedy Gusztáv nyugalmazott huszárkapitánynak kellene megőrizni.

A szerelemek szerencsésére a huszár nagybácsi az ő pártjukon van, össze is hozza őket, a kispapot felbuztatja, hogy ugorjék ki az ügyem neki való reverendából, s mert más nem segít, tömegesen szökjenek el a szomszéd faluba, hogy kis botrány miatt a szülők kénytelenek legyenek rájuk adni a makacsul megtagadott áldást. Sőt az ő szive is lángra gyúl a kedves, hozzávaló koru Sophie iránt, aki Ortics Mariska francia nevelőnője s a teljesség kedvéért ő is a felbujtott ifju párokkal akar szökni, s a tisztelt neve ökisasszonynak ez ellen éppen oly kevés kifogása van, mint volt a kapitány csók-ataklja ellen.

Szökésre még sem kerül a sor, mert a forrás szentelvényről visszatérő szülők s kanonok nagybácsi elcsipik őket, de most már mind a három pár egymásé lesz, sőt Miska inas és Erzszi szakácsné is követik a tömeges jó példát. A mese keretében sok derűtséget okoz a szelhámós, nagyhangu fürdőorvos dr. Pataky. Egy kis egyházpolitika is van benne, mert a szerelem hatalma összehozza a buzgó katolikus Kercsedy család tagjait a kálmánista Orticsokkal.

A közönség igen jól fogadta az újdonságot. A szerző két hatalmas babérkoszorút is kapott a Cokonai-Körtől s a debreczeni közönségtől és számtalanszor kellett a lámpák előtt is megjelenie.

Szerintünk darabjának nagy hibája, hogy nem egységes a tekintetben, hogy mint jellem-vigjáték, igazán kedvesen, sokat ígérőleg indul, s egyes apróságoktól eltekintve így is halad a második felvonás közepéig, ott aztán hirtelen a közönségesebb fajta helyzet kómikumra tér át, s a szép vigjáték határozott bohózáttá változik, a kibonyolítás is aztán annyira előrelátható, hogy a harmadik felvonás már nem igen köti le az érdeket, s mindaz, mi benne van, rövidtve sikerrel volna a második felvonásba beolvasható. Vannak benne pompásan megrajzolt jellemek, pl. a baróné, a kanonok, a két leánya, s ilyen lehetne, ha színesebb volna az erélytelen alispán. Vannak mulatságos alakjai, mint a fürdő-orvosok karikatúrája, a nevelőnő, az inas és szakácsné. Tulhajtót a huszár kapitány alakja, elmosódó a Tibore s az öreg Orticsé. A sok jó ötlet mellett van elég sok, a valószínűséget teljesen nélkülöző túlzás és vastag kómikum, sajnos, szerző is abban a nézetben van, hogy a sikerhez nélkülözhetetlen bizonyos mennyiségű egyértelműség. Egészben véve azonban derekas munkát végzett, szerző néhány derült estét; de darabjának fő érdeme mégis az, hogy egy sokat ígérő tehetség nyilatkozik meg benne s a mostaninál meg teljesebb, mélyebb, igazabb sikerekre nyújt biztató kilátást. Szívünkbelől kívánjuk, hogy ebbeli jövődőlésünk valóra váljék.

Az előadás épp oly kevésbé egyenletes, mint a darab. F. Csizvázy, mint báróné, Szacsavay mint kanonok, T. Halmi Margit a Margit, Szabó Irma a Mariska, Komjáthy a kapitány szerepében kitűnők voltak; Barthának küzdenie kellett azzal, hogy a szerző nem adta mindazt bele az alispán alakjába, amit szándéka volt. Rubos, bár kedvesen játszott, de szerintem túlzott a kispap szerepének eljátszásában, s így sok finomságtól eljett. Sziklay tulságosan öregnek volt maszkirozva s ő is erősen közre működött a bohózáti jelleg kidomborításában. Szigeti Lujza pedig minden határt megvetett, karzati mókáinak özöneve s határozottan ártott az előadás sikerének. Tanay új oldalról ismertük meg; megmutatta hogy lehet művészzel jönni-menni a színpadon akkor is, ha a szerző elfeledett szerepet írni neki. Makray a fürdőorvos szerepében, mely tulajdonképp a Tanayé lehetne, Cserényi Adél, mint nevelőnő derekasan megfelelték a rajuk bízott feladatnak. A díszes közönség zsufolásig megtöltötte a színházat.

a.—a.—

Tegnap délután nagy számú közönség nézte végig a gésák előadását. Az előadás általában igen sok szó fér, mindazonáltal a főszereplőket, mint Perényi Margitot Kallai Lujzát Fenyérit és Sziklayt szép játékuikért külön meg kell dicsérnünk.

Keglevich intendáns visszavonta azt a szerelmes rendeletet, mely által a kedvezményes jegyek kiadását beszüntette, sőt az egyetemi ifjuság küldöttségének kijelentette, hogy ha akadályok fenn nem forognak, az ifjusági előadásokat is megtartatja.

Színházi műsor.

Hétfőn, bérlet «B» Sulamith. Zsidó dal-mű 5 képben.

Keddén, bérlet «C» A görög rabzsóga. Operette 3 felvonásban.

Szerdán, bérlet «A» Hunyadi László, Nagy opera.

Csütörtökön, bérlet «B» Napoleon öcsém. Eredeti bohózat. Irta Rákosi Viktor és dr. Guthy Soma.

Pénteken, bérlet «C» másodszor Napoleon öcsém.

Szombaton, bérlet «A» harmadszor Napoleon öcsém.

Vasárnap délután félhelyárakkal: A cornvillei harangok.

Este bérlet-zúnetben Locsarekné N. G. kucsufelhépteül Télen.

Gyűjtések a növegyleti árvaház részére.

Gyűjtési kerület: Hatvan és Jókai utcák. Gyűjtők: Györfi Józsefné és Muraközy Róza urnók.

Kiss Áronné 6 kor. Süss Béláné 2 kor. Kun J.-né 1 kor. N. N. 20 fil. Klár, N. N. 40—40 fil. Nikházy 1 kor. N. N., N. N. 20—20 fil. N. N. Spira 40—40 fil. Radó S. Temesvár 1 kor. N. N. 20 fil. Kovács Mihály 1 kor. N. N. 40 fil. Koncz Elekne, Szütsné, Lichtschein M.-né 2—2 kor. N. N. 20 fil. Nagy J.-né 1 kor. Flezsár Ignác 40 fil. Özv. Friedman Mártonné 5 l. bab. N. N. 30 fil. Bacsó F.-né, Potomesik Ignác, Nagy Sándor 1—1 kor. Szabó Geza 40 fil. Lidermanné 6 fil. Guetz 30 fil. N. N. 20 fil. N. N., N. N., Csengeriné, Kohn Benő, özv. V.-né 40—40 fil. N. N., Balogh I., Rieszné Simonfi Gyuláné, Miklósné 1—1 kor. N. N. 20 fil. Rosenfeld 10 fil. Ciccó Lajos, Szücs Istvánné, Harstein J.-né 2—2 kor. Lengye Imréné, Harsányi J., Márk Endréné 4—4 kor. Weinbergerné 1 kor. N. N. 2 kor. N. N. 20 fil. Fráter Gyula, özv. Ledig Lajosné, Vinnay G.-né, Koszorus Lajos, Juhász Ignác, Dr. Somogyiné 2—2 kor. N. N. 30 fil. Özv. Tóth Gyuláné 4 kor. Varkoly J. 1 kor. Nagy Eszter 50 fil. Rajcyné 1 kor. N. N. 40 fil. Szalai, Burai Gyn.-né 20—20 fil. Takács J. 40 fil. Gy. Takács Julianna, Harasztiné 10—10 fil. Vilmányiné 20 fil. Molnár Eszter, Barna Györgyné 40—40 fil. Nagyházi Péter 4 l. tengeri Kis Andras 2 kor. Kovács, Szabóné, Szarka J.-né 1—1 kor. Albertné 20 fil. Kovács Imre 40 fil. Ujfalussy G.-né 16 fil. Barta J. 32 fil. Kerekes Imre 40 fil. M. M. 1 kor. Salánki M. 60 fil. M. M., N. N. 40—40 fil. Loó J.-né 1 kosár kolompér. Gelberger, Kereskenyi F., özv. Balogné, Balogh József, Kozák F., Harsányiné 40—40 fil. Váradi Károly, Seres F. 20—20 fil. Szőke János 80 fil. N. N., Domján Imréné 1—1 kor. Batori Balint 30 fil. Kozák Jánosné tengeri. N. N. 10 fil. Asztalos Sándorné tengeri. Balogh Mihályné 30 fil. E. P. 40 fil. Harsányiné 2 kor. Fárágó János, Lókódiné 20—20 fil. M. M. 2 kor. V. E. 1 kor. 20 fil. L. M., M. M. 40—40 fil. Kovács István, Borza András 60—60 fil. Kovácsné 40 fil. Nagy Gábor, N. M. 20—20 fil. Cebe József, Farkas Sándor 40—40 fil. Sallai M., Nokolits 60—60 fil. Molnár József 40 kr. M., N. 10 fil. Özv. Csengeriné 30 fil. Nagy Sándor, Nagy Zsuzsika, Nagy J. 40—40 fil. Gál Jánosné, Weisz Sámuel 20—20 fil. Kis Istvánné 1 kor. Dávid Jánosné, Balogh Mihály 40—40 fil. Vida Jánosné 20 fil. Pavayné 1 kor. Összesen 113 kor. 96 fil.

Gyűjtési kerület Szent Anna és Varga utcák. Gyűjtők Vértessy Lajosné és Mitrovics Gyuláné urnók.

Dr. Wolaffka Nándor 20 kor. Ábelesné, Gasznerné, Szőgyén Jánosné 1—1 kor. Hunyor Ödönné 40 fil. özv. Paksy Imréné 4 korona, Balogh Józsefné 2 kor. Lestyán Adorjáné 6 kor. Gondy Karolyné 4 kor. Kafka Róza, Vaczy János 2—2 kor. Mariástyéné 4 kor. Bahunek Ignác, Aron Miska 10 kor. N. N. 1 kor. Hamernyik Sándor 4 kor. Szőke Jánosné 2 kor. Szele Róza 1 kor. özv. Dr. Szőke Istvánné 2 kor. özv. Meinúrtz Lajosné, özv. Kornboffné, Bró Palné, özv. Häuffel Józsefné 1—1 korona. N. N. 40 fil. Kubek Erzsébet 1 kor. N. N. Dr. Tüdős Kálmán 2—2 kor. Dr. Varga Emilné, Fröhlich Venczelné N. N. 20 fil. Fehér Sándor 2 kor. Kéhl Miklós 40 fil. Sövényi István, Katz Jakab 1—1 kor. özv. Kovácsné, Tamássy, Lestyán Adorján, Dr. Kocsár Gábor, özv. Domokos Kalmanné, özv. Farkas Lajosné, özv. Buday Józsefné, Naszáy Iváné, Beke Lászlóné, Erővics Gyuláné, Gajzágó Beláné, Donogán Istvánné, Macsai Sándorné, özv. Gyulai Józsefné, Ségmethyl Karolyné, Dalmy László, özv. Tóth Ferenczné, Porcsoly Lászlóné, Csillagné, Balog Istvánné, Tóth Sámuelné, Czeglédi Mihályné, özv. Sierawszkyné, Telegdy Györgyné, Gyarmathy Imre, Perczel Józsefné, Márton László, Fried Lajosné, Kacz Ida, Dobozy Edéné, Baróthy Beláné, Mayering Gyuláné, özv. Szép Józsefné, Láuka Jánosné, Johbágy Jánosné, Kaukel Jánosné, Horvath Józsefné, Szabados Ferenczné, Steinakker Sándorné, Papp Istvánné Ungvári Józsefné, Mehes Sarolta, Ujvári István Ibrányi Miklósné, Kovács Lujza, Dr. Marton Kálmán, Csataj Gyuláné, Dr. Sarvay Gyuláné Dr. Popper, Jóna Mihályné, Sarayné, Böszörményi István, Kálmán Andras, Keszei Gábor, özv. Bantha Mihályné, Mikó József, Mészáros Danielné, özv. Varjassyne, Szabó Julia, Tóth Istvánné, id. Kovács Daniel, Neuhauser Károly özv. Poroszlai Lászlóné, Hadházi Imréné, N. N., Ekli Szentessy Maria, Szekeres A., Gede Istvánné, ifj. Szathmáriné, Kéki Józsefné, Müller Ottoné, Harsányi Jolán 2—2 kor. Sövényi István, Katz Jakab, Pinter Gyuláné, Valaki, Györfy Karolyné, Winkla Mihályné, Grósz Mórné, Szeőke Istvánné, N. N. Györi Ida, Alföldi Gaborné, Antal Adolfiné, Abaffyné, Reke Gusztávné, Pomdrné, Rankai József, P. G. Kádár J.-né, özv. Varga Imréné, Papp Györgyné, Pethő Lajosné, Félegyházi Józsefné, Kuthy Beláné, A. Nagy Gábor, Majerskyné, N. N. Szabó Miklósné, Szilágyi Imréné. Kuláné, Tóth Gyuláné, Jellenchich, Bihari Lászlóné, Tarbayné, Bors Danielné, Muszkaczné, Soldos Béla, Molnár Mihályné, Veres Jánosné, Bihari József, Ökrös István, Molnár Józsefné, Gál Sándorné, Kopeczki József, Kepes Hermin, Szvinkai Lajosné, Pethő Ferenczné, Piros Józsefné, Szakácsi Andrasné, Fazekas Istvánné Juhász Imréné, Schaff Jánosné, özv. Racz Karolyné, Jászay Jenőné, Bunyitay Beláné, Tóth Istvánné, Racz Gáborné, Textoris Viktoryé, Kovács Peterné, Perő Ferencz, N. N. Keszeiné, Krampera, Leska Ferenczné, Dosztál Anna, Udvardy Badika, Püspöky, Pósalaky Andrasné, Erdélyi, özv. Erdődy Mihályné, Kovács Jánosné, Trazsnyé, Móriéy Andrasné, Czeglédi Andrasné, Doby János 1—1 korona. Szakolezayné 2 korona. Huzly Lujza, Varga Ferenczné, özv. Nagy Balintné, Váradi Károly, özv. Fényesné, Medgyaszay Sándorné, özv. Buzas Elekne, Kuczik Gábor, Debreczeni Lajos Szliuka Paula 4—4 korona. özv. Zoltán Ferenczné 6 korona. Somogyi István 2 kgr. zstr. és 6 korona 40 fillér. Polgári Balintné buza, B. Nagy Jánosné 1 vék. rozs. Kéhl Miklós Prösztelné 40—40 fil. Nagy Ferencz 20 fil. Oláh Gyula, Hanus Ferenczné 40—40 fil. N. N. 20 fil. Hann Dezsőné, Böszörményiné 40—40 fil. özv. Nsztrovicskiné 20 fil. Zven Ferencné, 60 fil. M. M. K. J. 20—20 fil. Papp Istvánné 40 fil. N. N. 60 fil. Vakkel Györgyné 40 fil. Arany Jánosné, Némethi Józsefné 20—20 fil. Jd. József 1 kor. 80 fil. Dzijabet Antal 20 fil. Medgyaszay Lajos 40 fil. Özv. Gedéné 60 fil. Ciczné 30 fil. Baiacsócsy Dezső 40 fil. Steier

Szeréna 30 fil. Hadadi Albert, N. N. 40—40 fil. Hanitz Miklósné, özv. Bagamériné 20—20 fil. N. N. 10 fil. Kiss János, Budai Györgyné, Nagy Józsefné, Madar István 40—40 fil. Keresztusi Róza 20 fil. Haló Sándor 90 fil. Biki Dezsőné 40 fil. Patay Györgyné 20 fil. Szeitz Gyuláné 68 fil. Szilágyi Lajosné 20 fil. N. N. 20 fil. Martonné, Nyilas Ferenczné 40—40 fil. Erdei Gábor 20 fil. Pásztor Sándor 60 fillér. Wilhelm Samuné 40 fil. Géhlé 30 fil. Friedl Veréb Lajosné 50—60 fil. Lovas Bertalan 80 fil. Bajlerna 20 fil. Kovács Józsefné 60 fil. özv. Veres Jánosné, Szabó Sándorné 40—40 fil. Erdei 20 fil. Rác Jánosné 30 fil. Kozma Józsefné 20 fil. Novák Ferenczné, özv. Gyuráryi Lajosné 40—40 fil. N. N. 30 fil. N. N. 12 fil. Zilahy Istvánné, Seris Jánosné 20—20 fil. Molnár András Jobbágy Ferenczné, N. N., Rác Erzsébet, Krayz, Podlogya Imréné, Alber Józsefné, Vojtovics Ignác, Fauivetter, Ormós Józsefné, Balogh Peterne 40—40 fil. Szabó M. 50 fil. Juhász Gáborné 80 fil. N. N. 28 fil. Rogitzkyné, Marcsik Józsefné 60—60 fil. N. N., N. N., Majorné, N. N., Csizsár Lajos, N. N., Nagy Emma 20—20 fil. Molnár Kálmán 8 kor. összesen 401 kor. 40 fil. egy véka rozs egy véka buza és egy kiló zsir.

Vége köv

Ha elfogy a lélekzet.

Nizzola Klára kisasszony (Lausanne, rue Saint-François 6.), a ki mint varrónő keresi kenyerét, körülbelül egy év óta beteg volt. Betegsége ugyanaz volt, mely anyai fiatal leányt támad meg. Vér-zegénység bántja a legtöbb fiatal teremést és a figyelmes szem mindjárt keletkezésekor fölismeri a betegséget. Az arcbőr sápadt, az ajak színtelen, a szem élénksége eltűnik és az arcra szomorúság kifejezése ül. E komoly jelekre föltétlenül szükséges, hogy hozzá fogjunk a gyógyításhoz, mert a gyöngye vér, mely az ereken kering s nem tud már erőt adni, lehetővé teszi, hogy a betegség elhatalmasodjék. Ha ebben a pillanatban a vért fölfrissítő hatásos szert alkalmazunk, ennek rögzítő hatása az lenne, hogy megakasztaná a vérszegénység terjedését és mert a vért új erőt adná, visszahozná a viruló egészséget. Sajnos, nagyon is gyakran figyelmen kívül hagyják ezeket a jeleket és csak akkor gondolnak a gyógyításra, a mikor a betegséget a heves főfajás, fülzugás, oldalszurás elviselhetetlenné teszi. Jóllehet Nizzola kisasszony sokáig várt, míg valóságos gyógyításhoz alkalmazzott mégis sikerült neki meggyöngyült egészségének helyreállítása úgy, hogy a Pink-pilulát, az elgyöngyült vér legjobb felfrissítójét és egyszermind az idegek megerősítőjét használta.

— Öszintén köszönöm önnek, írja levelében, hogy a Pink-pilulával olyan kitűnő eredményt értem el. Egy év óta nagyfokú vérszegénység bántott, lélekzetem elhagyott és a legkisebb lepcsőt sem tudtam megmászni, ótvágyomat és álmomat tökéletesen elvesztettem és rettenetesen sápadt voltam. Három hónap óta nem dolgozhattam, míg végre a Pink-pilulát használtam. Ez idő óta tökéletesen egészséges vagyok és már több hónap óta éppen úgy dolgozom, mint azelőtt.

Minden baj, melyet gyöngye vagy tisztátalan vér idéz elő, éppen így gyógyítható. — Idegbaj, reuma, Vitustáncz stb. meggyógyul a Pink-pilula használásával. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktar: **Török József** gyógyszerárban, **Budapest, Király-utca 12.**

IRODALOM.

Az otthon budapesti írók és birlap-írók köre tegnap tartotta IX. évi rendes közgyűlését, a melyen tagok nagy számban résztvettek és Rákosi Jenő elnök megnyitó beszédét lelkes éljenzéssel fogadták. Ezután a választásokra került a sor, a melyek befejeztével lakoma volt az otthon kör disztermében.

CSARNOK.

A viaszbaba halála.

Írta: Szomaházy István.

— Kis leány, mond hát el mi panaszkod? — szólt a kétosillagos segédfogalmazó, aki reggeltől délig az ügyes-bajos cselédek dolgait intézte el a kerületi kapitényságnál.

A pesztonka szepegeve állt meg a hatalmas ur íróasztala előtt, néhány perczig nagyokat nyelt, majd lassu hangon, vérvörös ábrázattal susogta el a fogalmazónak a panaszát.

— Kezét csókolom, két héttel ezelőtt álltam be a nagyságához, mint pesztonka. A kisebbik urfi mellett voltam, mert a nagyobbik már hat éves és iskolába jár; Samu ur, a nevelő kíséri mindennap oda-vissza. Eleintén kissé furcsán esett a nagyságáék házirndje, mert én eddig, gyermekkoromtól kezdve, mindig közönséges magyar nagyságáknál szolgáltam.

— Hát milyen volt az új gazdád házirndje? — kérdezte szórakozottan a segédfogalmazó.

— Olyan furcsa volt, hogy az első napokban halálra untuk magunkat egész délelőtt ez urfiával együtt. A nagyságáék csak hajnal-tájt tértek haza délután kettőig aludtak s mikor az ebédet elvégezték, elmentek a kávéházba. A Rozenberg kávéházba mentek, ami gyönyörű szép kávéház, kezét csókolom, s ott van a Csömöri-uton, a pályaudvar mellett. Egyszer én is ott voltam az urfiával s tejes kávét ittunk, cukrozott kalácsosal...

A segéd fogalmazó türelmetlenül félbeszakította a bőbeszédű gyermeket.

— Kis leány, csak azt mondd el, ami a dologra tartozik. Láthatod, hogy még más panaszosok is várakoznak odakünn az előszobában!

— Kezét csókolom, akkor nap is a kávéházból jöttem, úgy röviddel négy óra után lehetett, mert a tejesember épp akkortájt szokta hozni a kis urfiának az ozsonáravalót. A nagyságos ur levetette a czilinderét és a fekete kabátját, a nagysága pedig azzal adta ki nekem a selyemruhát, hogy jól kitisztítsam

mert különben elkerget. Amíg én a drága ruhát óvatosan kivettem a konyhába, a nagyságáék átöltöztek a munkához...

— Micsoda munkához?

— Hát kezét csókolom, úgy alkonyat beálavszoktak beállani mind a ketten a munkába. A nagyságos ur felveszi a talpatlan cipőt a foltos nadrágot, melyből kilátszik a térde, a piszkos penészes kalapot, az arczát pedig cinóberrel befesti. Megkövetem alásan! oly csunyává lesz ilyenkor, hogy az első napon, tisztesség nem esik, mondván meg undorítottam tőle. A nagysága meg fakó kal-muk rokokyát, kifosztott pargetrékelt ölt magára, a haját pedig, amelyet ebéd után fódraz-kisasszony szokott rendbehozni, tükör előtt, nagy fáradsággal összeboglyozza...

— E szerint valami színészpárnál szolgálsz úgy-e, kis leány!

— Nem kezét csókolom...

— Hát ne keresd magad, hanem mondjad meg szaporán, hogy mivel foglalkoznak?

A pesztonka tágra nyitott szemmel bámult a barátságos fogalmazóra.

— Nem mondtam még? A nagyságos ur is, meg a nagyságos asszony is keregetőkoldusok. A nagyságos ur a Lipótvárosban koldul, a nagyságos asszony pedig a József-város urti hazait járja sorra naponként a kis Gáspárral...

A rendőrtisztviselő, akki eddig csak unott hivatali arczal hallgatta a pesztonka elbeszélését, most egyszerre előrehajolt a karos székeben.

— Koldusok? Ebéd után kávéházba járnak és drága ruhát viselnek, alkonyat idején pedig mint rongyos kéregetők csalják lépre a jószívű embereket? Beszélj kis leány, beszélj mert érdekes dolgokat mondasz! Hát a kis urfi is magukkal viszik, mikor koldusokra indulnak?

— Nem, kezét csókolom, a kis urfi velem marad...

— De hisz ez imént azt mondtad, hogy Gáspár is a nagyságával megy...

— Igenis...

— Hát nem az urfi hívják Gáspárnak?

— Oh, dehogya az urfi, dehogya azt téves fogalmazó ur... Gáspár az a siketnéma viasz baba, a melyik a nagysága mesterségéhez tartozik...

— Viaszbaba?

— Igenis, kezét csókolom. A nagyságos ur, meg a nagysága is csak Gáspárnak hívja s a gyerekek is csak a levetén szólitgatják délelőttöként, a míg a gazdaim a usznak, Gáspár ilyenkor odabenn van az ebédülő subladjában, de a két urfi elő-előveszi titokban, s az ebéd idejéig józúen eljatszogat vele...

Folyt. köv.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár

folyó 1900. évi április 1-én d. e. 10 órakor

Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

T a r g y a k:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő-hizottság jelentése s a felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. Választott bíróság megválasztása.
5. Felügyelő bizottság megválasztása.
6. Alapszabályok módosítása. — Indítványok.*)

Debreczen, 1900. márczius 23.

Az igazgatóság.

*) A netaláni indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnek írásban nyújtandók be

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező

Erzsébet szőlő-telepen

az alább jegyzékelt kiváló minőségű, tökéletesen fajtiszta szőlő-vesszők tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres :

Olasz rizling	86000 drb.
Kadarka	50000 »

II. Sima :

Olasz rizling	150000 drb.
Kövi dinka	90000 »
Oportó	20000 »
Nagyburgundi	50000 »
Kadarka	80000 »
Fehér chasselas	20000 »
Zöld silváni	10000 »

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep
kezelősege.

Iroda Debreczenben, Kossuth-u'ca 32. szám.

136 v. k. szám.
1900

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak V. 223/5—1899. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a debreczeni közgazdasági bank részére Végh Imre és társai b.-sárándi lakosoktól 480 frt. tőke ennek 1899 évi szeptember hó 17 napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 62 frt. 21 kr. perköltség erejéig 1899 évi decz. hó 7-én bíróság lefoglalt és 309 frtra becsült lovak, takarmány, szekér stb. ingóságok **1900. évi április hó 5-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és B.-Sárádon alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1900. évi márczius hó 15-én.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

92 v. k. számr.
1900

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak V. 223/5—1900. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Erber Imre nagyvárad lakos részére Krausz Herman és neje h. pályi lakostól 261 frt 11 kr. tőke, ennek 1899 évi aug. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 89 kr. perköltség erejéig 1899 évi aug. hó 28-án bíróság lefoglalt és 1019 frtra becsült sződagyár, szobabatorok stb. ingóságok **1900. évi április hó 2-án délután 4 órakor** kezdetét veendő és Hosszú Pályiban alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1900. évi márcz. hó 7-én.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárúban.

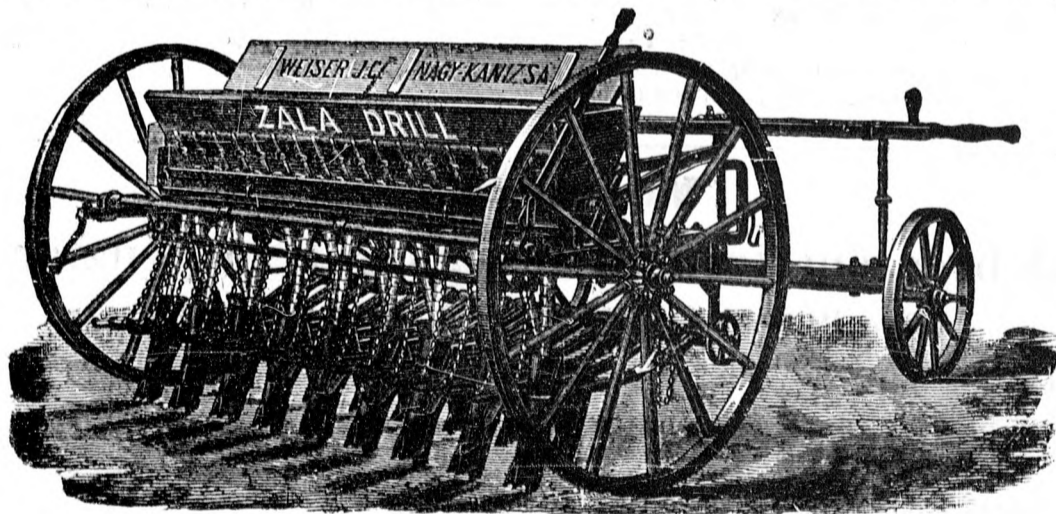
Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszerára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépek, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicsőre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen az első díjat, aranyérmel nyert, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecskavágók, répavágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Gelbmann József,

Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.